

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه ۲۸ اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ * (مطابق غره شهر محرم ۱۳۵۰)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) تصویب چهار فقره مرخصی
- ۳) شور در لایحه استخدام مستخدمین بلژیکی
- ۴) تقدیم يك فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه
- ۵) موع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

صورت مجلس روز پنجشنبه بیست و سوم اردی بهشت ماه را آقای مؤید احدی (منشی) قرائت نمودند * *

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - اداره تقنینیه وظیفه خودش را کاملاً انجام میدهد گاهی کمیسیون عرایض مصادف نمیشود تشکیل با فاصله بین دو جلسه بنا بر این بحالت تعلیق باقی میماند وقتی که کمیسیون عرایض رأی خودش را اظهار کرد او قطعی است. آقای دکتر ملک زاده
 رئیس - آقای طباطبائی دیبا
 دیبا - قبل از دستور
 رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (گفتند - خیر)
 صورت مجلس تصویب شد

رئیس - آقای بروجردی
 بروجردی - عرض بنده راجع به دفاع از غائب بی اجازه نوشتن خودم نبود خواستم تذکر بدهم و از مقام ریاست تمنا کنم اداره تقنینیه که صورت مجلس را تنظیم میکند بعضی از وکلانی را که غائب بی اجازه می نویسند بکمیسیون عرایض مراجعه کنند و صورت کمیسیون عرایض را بگیرند و از روی او صورت مجلس را تنظیم کنند و چون فاصله بین جلسات مجلس سه چهار روز طول میکشد اشکالی هم نخواهد داشت

* * * عن مذاکرات مشروح بیست و نهمین جلسه از دوره هشتم تقنینیه. (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵) دایرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است

غائبین با اجازه - آقایان: ارباب کیخسرو - آشتیانی - حیدری
 غائبین بی اجازه - آقایان: تیمور تاش - میرزا سید مهدیخان فاطمی - دستانی - حاج میرزا حبیب الله امین - حاج محمد رضا بهبهانی
 میرزا صادفجان اکبر - اعظم زنگنه - افغنی - دکتر سنک - طباطبائی بروجردی - طباطبائی دیبا - یونس آقا وهاب زاده - عبدالحسین خان دیبا - آقا رضا مهدوی - فراگوز لو - دکتر ضیائی
 دیر آمده بی اجازه - آقای اسدی

[۲ - تصویب چهار فقره مرخصی]

رئیس - چند فقره خبر از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است قرائت میشود

رابط مرخصی آقای دکتر سنک

نماینده محترم آقای دکتر سنک برای رسیدگی بامورات خیریه و محلی تقاضای بیست روز تمدید مرخصی از تاریخ چهاردهم اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ دارند - کمیسیون با تقاضای ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - موافقین با خبر مرخصی آقای دکتر سنک قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

خبر مرخصی آقای خانمحمد خان حبیبی

نماینده محترم آقای خان محمد خان حبیبی بواسطه گرفتاریهای محلی تقاضای یکماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده و یکصد تومان از مقرری مدت مزبور را بمصرف مریضخانه حضرت عبدالعظیم با نظارت مؤسسه شیرخورشید سرخ تخصیص دادند - کمیسیون با تقاضای ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - رأی میگیریم بمقاد خبر کمیسیون موافقین قیام فرمایند

(اکثر بر خاستند)

رئیس - تصویب شد

خبر مرخصی آقای عدل

نماینده محترم آقای عدل بواسطه عارضه کسالت تقاضای یکماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده و پنجاه تومان از مقرری اینمدت را تخصیص بمصرف مریضخانه حضرت عبدالعظیم با نظارت شیر و خورشید سرخ داده اند کمیسیون با تقاضای ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - موافقین با مرخصی آقای عدل قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

خبر مرخصی آقای طباطبائی و کیلی

اضافه منظور شود و نیز چون مسیو دکتر کر مدتی است علاوه بر خدمات ریاست کل گمرکات ریاست خزانه داری کل را هم عهده دار است بایستی برای خدمات فوق العاده که انجام می دهد و مسئولیت مهمی که عهده دارد از طرف دولت جبرانی عمل آید بنابر این لایحه ذیل را برای تصویب تقدیم مینماید.

ماده ۱ - وزارت مالیه مجاز است بجای بازده نفر مستخدمین بلژیکی که در هذمه السنه ۱۳۱۰ کنترانشان منقضی میشود بازده نفر مستخدم بلژیکی برای اداره کل گمرکات از بین مستخدمین فعلی که مدت کنترانشان منقضی میشود یا اشخاصیکه جدیداً از بلژیک استخدام خواهند شد برای مدت سه سال از تاریخ چهارم ماه شهریور ۱۳۱۰ استخدام نماید.

ماده ۲ - حقوق مستخدمین مزبور نباید رو بهم رفته سالیانه از بیست و هشت هزار و چهار صد و بیست و پنج تومان (۲۸۴۲۵۰ قران) ونود و چهار هزار و هفتصد و چهل و هفت ریال تجاوز نماید.

ماده ۳ - شرایط کنترات مأمورین مزبور مطابق قانون ۲۴ خرداد ۱۳۰۴ میباشد بجز در قسمت کرایه خانه مأمورین مقیم مرکز که حداکثر آن در ماه هفتاد و پنج تومان (۷۵۰ قران) خواهد بود.

ماده ۴ - کرایه خانه مسیو دکتر کر رئیس اداره کل گمرکات از اول فروردین ۱۳۱۰ تا آخر اسفند ۱۳۱۱ که انقضای کنترات او است از هشتاد تومان بیکصد تومان ترقی داده میشود.

ماده ۵ - از اول فروردین ۱۳۱۰ مادام که مسیو دکتر کر عهده دار خزانه داری کل میباشد ماهی یکصد تومان بعنوان مدد معاش بمشارالیه تادیه خواهد شد.

ماده ۶ - مخارج معاودت مسیو دکتر کر که مطابق کنترات فعلی پانصد تومان است طبق قانون ۲۴ خرداد ۱۳۰۴ و بشرح ذیل اصلاح و پرداخت خواهد شد.

هرگاه مشارالیه از یکی از بنادر خلیج فارس یا بحر

یا زاهدان یا سرحد کرمانشاهان مراجعت نماید معادل یکصد و بیست و پنج پهلوی و اگر از یکی از بنادر بحر خزر یا سرحد شمال ایران مراجعت نماید مبلغ یکصد پهلوی ولی مشارالیه حق مطالبه آن را نخواهد داشت مگر در صورتیکه در انقضای کنترات باقطع از ایران خارج شود

ماده ۷ - وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است

رئیس - مذاکره در کلیات است. آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - بنده با تصدیق باینکه مستخدمین بلژیکی از اول امر که گمرکات را اداره کردند حقیقه یک خدمتی باین مملکت کردند اداره گمرکات از حیث تشکیلات و تنظیم اداری یکی از ادارات خوب ایران است لیکن اواخر بر حسب اطلاعاتی که بنده مدتی که در وزارت مالیه بودم و بعد هم در خارج مطلع شدم شاید بین اینها همی که هستند دوسه نفرشان مأمورین

وظیفه شناس باشند که در سر خدمت هستند و بنده میتوانم عرض کنم که حقیقه خدمات را مستخدمین ایرانی میکنند و فقط حقوق گزاف را اینها میگیرند و مانع ترقی اینها هم هستند و حالا مدت چند سال است که گمرکات ما را بلژیکیها اداره میکنند در صورتیکه ما یک مستخدمین خوبی داریم که می توانم عرض کنم بهتر از بلژیکیها هستند تربیت شده اند لیکن این بلژیکیها نمی گذارند اینها ترقی کنند چنانچه باید همیشه زیر دست آنها باشند بنده عقیده ندارم که دیگر ما از بلژیکیها

استخدام کنیم و عقیده ام این است که برای رؤسای مرکزی اگر دولت لازم بداند استخدام کنیم آهم دو سه نفر کافی است لیکن برای سرحدات و دفاتر گمرکی مستخدمین خود مان باشند و یک قسمت دیگر را بنده میخواستم از آقای وزیر مالیه توضیح بخواهم بنده نفهمیدم چرا حقوق اینها را دو قسمت نوشته اند یک قسمش را بقران نوشته اند و یک قسمش را بریال تسعیر کردند این یعنی چه آیا قران را بریال تسعیر کرده اند یا دو حقوق است بنده با آقایان اعضاء کمیسیون صحبت کردم جوابی که به بنده دادند این بود که آن قسمتی که

برای است برای این است که میخواهد پول را برای خودش بفرستد بخارجه و ذخیره کند دیدم عجب جوابی دادند چون این آقا میخواهد پول در مملکت خودش ذخیره کند ما مجبوریم پول طرز بهش بدهیم یعنی چه مستخدمی است که برای ایران استخدام شده است به پول رواج ایران بنده نفهمیدم چرا باید يك قسمتش را بقران و يك قسمتش را بریال داد يك قسمتش راجع بکرایه خانه است بنده نظرم مبادی قانون استخدام که گذشت تقاعد کسر میکردند در اداره پست خانه از حیوانات حقوق تقاعد کسر کردند الان صورتش هم هست اشتباه کرده بودند تقاعدی که از مستخدمین کسر کرده بودند از علیق اسبها هم کسر کرده بودند بنده تصور میکنم که این زیادتی کرایه خانه هم از قبیل همان حقوق تقاعد اسبها باشد چون آقای مسیود کرکر صد تومان حقوقش اضافه شده کرایه خانه اش را هم ما باید زیاد کنیم اینها را بنده نفهمیدم استدعا میکنم توضیح بدهند

وزیر مالیه - در اصل مطلب استخدام مأمورین بلژیکی برای گمرکات بنده لازم به تفصیل و شرح و بسط زیادی نمیدانم و بنده نمیخواهم عرض کنم که مأمورین ایرانی قابل ولایق نیستند البته مأمورین خوب هم داریم ولی این يك کاری بوده است که ما تا با امروز محتاج بوده ایم و اگر بر خلاف میل خودمان هم باشد باید بگوئیم که بدبختانه محتاج بوده ایم و بدبختانه چند سال دیگر هم محتاج خواهیم بود تا يك حدی ولی نباید فراموش کرد که ما محتاج بعد از کثیری مأمورین گمرکی بودیم که در يك موقعی عدد آنها به چهل می رسید و بعدها به سی و شش نفر و الان به نسبت تکامل و ترقی مملکت عدد آنها خیلی کم شده است که حالا دیگر در نقاط خیلی مهم و ریاستهای خیلی مهم ما اینها را لازم داریم حالا البته تا جدی که ممکن باشد دولت هم در نظر دارد از ایرانیها اشخاصی را که بشود جای آنها گذاشت بگذارد بدون اینکه در عایدات خللی وارد آید و در ضبط و ربط امور عیب و نقصی پیدا شود البته ما خواهیم کرد و محتاج

اینکه رسماً برای این زحمتش يك چیزی منظور شده باشد بنابراین برای رعایت این منظور تا وقتی که خزانه دار جدید استخدام بشود که همین امروز لایحه اش را بنده تقدیم خواهم کرد در نظر گرفته شده برای اویك مختصر مدد معاشی بعنوان حق الكفاله یا هر عنوانی که مقتضی باشد داده شود. در خصوص کرایه خانه البته شكی نیست که کرایه خانه ها اضافه شده است و مقصود این نیست که بر کرایه خانه چیزی زیاد کنند اضافه کنند و ذخیره بکنند برایش. مقصود این است که يك خانه متناسب و نظیر آن چیزی که سه سال چهار سال قبل داشته است برای او تهیه شود که آبرومند باشد بنابراین يك اضافه بیست تومان اهمیتی ندارد و ام اینک نصفش را به ریال و نصفش را بتومان قرار می دهند عرض کنم که این اشخاص وقتی که مستخدم می شوند نظرشان بیول خودشان است یعنی میخواهند به بینید که یاصد فرانك یاصد تومان یاصد لیره طلا چقدر میگیرند در هر حال مبلغ اساس طلا است مثل سایر ممالک دنیا است نظرشان بانجاهائی است که ثابت است پولشان بیول ثابت نظر دارند آن وقتی که اینها مستخدم شده بودند لیره پنج تومان یا شش تومان بوده و حالا بواسطه تنزل پول ایران این پولی که بانها میرسد مبلغی کمتر از آن مقداری میشود که بانها باید برسد البته مجبور هستند لازم دارند که وقتی مستخدم میشوند و آنها را استخدام و اجیر میکنند يك قسمتی بیول خودشان داشته باشند بلکه سابقاً در بعضی کنتراها همه را بیول خودشان میدادند و هرکاری بخواهند بکنند میتوانند بآن بکنند زیرا فامیل دارند اهل و عیال دارند پدر و مادر دارند خانه دارند یا در اینجا کرایه خانه میدهند و همینطور سایر مخارجی که در آنجا دارند میفرستند و اگر هیچکدام از اینها هم که نباشد بنده دلیل تعجب این را ملتفت نشدم که میگویند میخواهند نصفش را عیناً بیول طلا بکنند بیول لیره بکنند و بعد در يك بانکی ذخیره بکنند. مگر آدم وقتی مستخدم می شود مجبور است که تمام آنچه که در ماه بدستش می آید همه را بخورد؟ و هیچ نگاه ندارد. این برضد عقل معاش است. مأمورین خارجی هیچکدام اینکار را

نمیکنند بعضی ها سعی میکنند که دولتشان را بعضی ها سعی می کنند که آن مدتی را که در ایران است و در غربت زندگی میکند و بعقیده خودش آن جوری که در مملکت خودش است بهش خوش نمیکند حاضر است که آنچه را که دارد نه عشرش را یا هر چه را که میتواند ذخیره و اندوخته بکند که بعد ها زندگی بکند. این کار ربطی بمانند ندارد. اما اینکه ما بگوئیم که ما پول رایج خودمان را میدهم و بما چه که شما چطور پول بخارجه میفرستید این حرفی است بظاهر صحیح البته آنها هم هیچ ایراد و اشکالی در این باب نمیکنند. اما اگر می شد که این پول رایج مملکت را هر وقتی که بخواهند منتقل کنند بخارجه و تبدیل بکنند باسعار خارجه زحمت و اشکالی که از بابت تبدیل بخارجه است آقایان میدانند و شاید اغلبشان مبتلا هستند و در اینصورت وقتی که بانها چند صد تومان دستشان دادند و هیچ توانست کارش بکنند چه فایده دارد پول ایرانی اگر ذخیره بکنند برایش نمی ماند یا بعضی ها که خرج دارند در مملکتشان باید مرتباً این خرج را بفرستند آن کسی هم که میخواهد ذخیره بکند کار خودش است ذخیره. و حتی از اول امسال بدون این قانون که برای اشخاصی است که جدیداً کنتراهای میشوند همان هائی که کنتراهای بوده اند شکایت داشتند و ناراضی بودند از وضعیتشان که بواسطه اینکه نمیتوانند اسعار خارجی را بدست بیاورند چنانچه دولت و آقایان هم متوجه شدند و تصویب فرمودند در بودجه يك ستونی به پهلوی و در آنوقت هم مذاکره شد که این بیشترش برای مستخدمین خارجه است و از اول امسال دولت حقوقی را که مرتباً بهر يك از مستخدمین خارجی میدهد نصفش را بهمان میزانی که بوده است اسعار خارجی میدهد و نصفش را بتومان میدهد و معنایش این می شود که اگر کسی به هزار و دروست تومان مستخدم و اجیر بوده است ششصد تومانش را همینطوریکه هست پول تومان بدستش میدهند هر کاری میخواهد بکند و این ششصد

تومان را میخواید صد لیره بگیرد یا پنجاه لیره بما ربطی ندارد. اما آن شصت تومان دیگرش را صد لیره در مقابلش میدهیم و این را هم منظور نمیداریم که در دو سال پیش پنجمان بود یا بر مبنای شش تومان که تا چندی قبل بود ما این شصت تومان را پول خارجه میدهیم این نتیجه اش اینست که آنهایی که در اینجا حقوق داشتند عرض کردم برای آنهایی که تجدید میشود خیلی کم و زیاد میشود و برای آنهاییکه تجدید نمیشوند و جدیداً استخدام میشوند خیلی کسر می آید ولی روی هم رفته اساسش را این طور قرار دادیم که نصف حقوقش را همانطوری که تومانت تومان میدهیم ولی نصف دیگرش را تبدیل بریال می کنیم چون ریال مساوی به اسمار خارجی است و هر يك ریال يك شلینگ است و بنده باز تکرار می کنم عقیده بنده این است که مجبور بودیم که بدو پول بنویسم و نمیشود فعلاً از اساس مطلب منصرف شد و نمی شود از يك عده مستخدم مأمورین خارجه برای گمرکات و این عده قلیل منصرف شد و در صورتی هم که بخواهیم آنها را کترات کنیم اجیر کنیم (چون این ترتیب پس از مذاکراتی است که با خودشان بعمل آمده است) دیگر این صرفه جوئیهای جزئی ارزش ندارد و ممکن است اسباب دل سردیشان بشود این است که ما قبول کردیم و گفتیم به مجلس پیشنهاد میکنیم

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - بنده خیلی متأسفم که این لایحه باصطلاح آقای وزیر مالیه در انجمن خصوصی خودمان مطرح نشده است که بنده نظریات خودم را در آنجا عرض کنم و ناگزیرم نظریاتی که برایم پیدا شده است در خصوص این لایحه و نظیرش اینجا عرض کنم. به طور کلی حکومتی که مدعی اصلاحات است خودما هم تا آن قسمتی که مربوط بما است همین ادعا را داریم باید تمام لوازم و وسائلی که برای ایجاد اصلاحات در مملکت لازم است تولید شود یا تکمیل شود باید بلوازش عمل

تهیه کنیم. نمونه این قضیه همین موضوعی است که مطرح هست سی سال است اداره گمرک ما را مستخدمین بلژیکی اداره میکنند مستخدمین بلژیکی هم بنده بدون اینکه وارد شوم در اطرافشان که صالح یا غیر صالح هستند البته مردمان صالحی هستند خدمت هم کرده اند در مقابلش حقوق هم گرفته اند و اشخاص هم در کارشان در فکرشان نمره دارند تفاوت دارند اینها شبهه ندارد ولی متأسفانه یا نخواستند که مأمورینی برای ما تربیت بکنند یا اگر تربیت کرده اند این لایحه را نباید بیاورند از این دو صورت خارج نیست یا تربیت کرده اند يك اشخاصی برای این مملکت که اداره گمرک را بتوانند اداره بکنند یا نکرده اند از دو صورت خارج نیست یا ایرانی فوق العاده پیهوش و بی استعداد تولید و کنداست و يك استعدادی پیدا نکرده است که لااقل بکسبمت از اداره گمرک را اداره کند پس از سالها خدمت این استعداد را نداشته است. اینرا که بنده زیر بار نمیروم یعنی بنده این را قبول نمیکنم و یقین دارم که رفقای دیگر بنده هم این را قبول نمی کنند (صحیح است) که ایرانی این قدر پیهوش باشد که تواند در مدت سی سال يك قسمت از ادارات خودش را اداره بکند پس منحصر می شود باین که نخواستند این کار را بکنند و مطابق اطلاعات خصوصی که بنده پیدا کرده ام هر مأموری که اندک قریحه دارد فوری توی سرش میزند. هر مأموری که يك قوه بخرج بدهد يك فکری بخرج بدهد تظاهری بکند فوراً توی سرش میزند جلو گیری میکنند که این نمو نکند. اگر يك آدمی باشد خیلی عرض می شود مطلع وسالم و بله بله قربان آنرا موجب ترفیعش را فراهم میکنند و اصلاً درس میدهند که سیستم اداره و زندگانی اداری امروزه این است البته حکومت فعلی برای تربیت اشخاص محصلین بخارجه میفرستد شاید يك اشخاصی هم تربیت میکند مدارس زیاد میکند اینها هست ولی همه میدانیم که آنها حفظاً وسائل و اطلاعات و بالاخره معلومات بطور کلی کافی نیست بسیاری از فلاسفه و دانشمندان بالاخره سرعظیم خم میکنند در مقابل هوش و قریحه باصطلاح بهترین دلیل عمل است. پس برای مستخدمین يك چیزهای

دیگر از غیر معلومات و اطلاعات لازم است بشرطی که اگر آن هوش و استعداد در يك اشخاص پیدا شد حکومت او را خاموش نکند جلوی او را نگیرد بگذارد که نمو خودش را بکند تجلی خودش را بکند تا آثار خودش را بگذارد. خلاصه از عراضم بدون اینکه وارد شوم در موادمش که حقوقش کم است یا زیاد است یا کرایه زیاد است و اینها بطور کلی بنده معتقدم که وزارت مالیه باید خاتمه بدهد بکترتات مستخدمین بلژیکی و همانطور که آقای مؤید احمدی فرمودند شاید در گوشه و کنار مستخدمینی باشند در وزارت مالیه که سابقاً در گمرک بوده اند و از وقتی که از گمرک در آمده اند توانسته اند در بعضی قسمت ها بروز و ظهوری بکنند اینها را بگذارند در گمرک فرضاً میخواهند برای اسم یارسم یا هر چه يك نفر هم مسیود کر کرد در رأس اداره گمرک باشد برای اینکه زحماتی کشیده است و اخیراً هم کفالت اداره خزانه داری را عهده دار شده است باشد. در هر صورت بنده معتقد به تجدید استخدام بلژیکی ها باین طرز و باین ترتیب و هر روز يك عنوانی نیستم و هر دفته هم که این حرف ها را زده ایم يك حرفهائی هم شنیده ایم ولی البته دولت هم بمسئولیت خودش این کارها را خواهد کرد ولی ما برای اینکه بالاخره مطلب نگفته نماند و عقاید خودمان را اظهار کرده باشیم اینها را این جا عرض کردیم.

وزیر مالیه - بنده مختصراً بيك کلمه جواب ایشان را عرض میکنم: اگر منظور این است که تذکر داده شود که ما بيك رویه مخصوصی بدست آوریم و این کار را بکنیم بنده می خواهم این را عرض کنم که عنقریب بتدریج این کار را خواهیم کرد و اما اینکه عقیدتان باشد که حالا در يك روز ما ترتیب سابق را بهم بزنیم و همه اینها را خارج بکنیم و گمرکات را دچار يك جریاناتی کنیم تصدیق بفرمائید که این در عمل مشکل است و ما تصور نمیکنیم و دولت هم تصور نمیکنند که این عمل باشد بعد انشاء الله بیشتر دقت و توجه باین نکته میشود و کم کم عده کم میشود و ایرانی ها جای آنها را میگیرند و میابند

رئیس می‌شوند و عمل می‌کنند و اینکه بنده در خارج مجلس تصور نکردم که لازم بوده است مذاکرتی در این باب بشود همین جهت بود که چون مطلب را ساده میدانستم چونکه هر وقت کنتراب آنها تمام میشد يك لایحه در این باب می‌آوردند به مجلس شورای ملی و بدون مذاکرات طولانی تصویب میشد اما راجع باینکه باید بتدریج کم شود عده مستخدمین خارجی این هم مورد تصویب است و این را بنده قبول دارم و عرض میکنم تا حالا هم بیشتر مورد توجه بوده است و این تذکر را بنده تصدیق دارم و قبول دارم ولی متأسفانه نمیشود که فعلاً اصل استخدام تجدید استخدام آنها از میان برود بعلاوه خودتان هم این جا بدولت اجازه میدهید که این عده را این میزان را هر قدر که لازم بداند استخدام بکند در واقع معنایش این است که هر اندازه که لازم است استخدام بکنند.

رئیس - موافقین. با ورود در شور مواد قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود: ماده اول - وزارت مالیه مجاز است بجای یازده نفر مستخدمین بلژیکی که در اداره کل گمرکات ازین مستخدمین فعلی که مدت کنتراشان منقضی می‌شود با اشخاصیکه جدیداً از بلژیکی استخدام خواهند شد برای مدت سه سال از تاریخ چهارم ماه شهریور ۱۳۱۰ استخدام نماید.

رئیس - آقای فهیمی.

فهیمی - موافقم.

رئیس - آقای دشتی.

دشتی - عرض کنم که در هشت سال قبل وقتی صحبت استعفا از خدمت مسیو مولیتر بود تمام مردم خیال میکردند اگر مسیو مولیتر از پست برود اداره پست دیگر بکلی بهم خواهد خورد عرض گنم که بعد عمل نشان داد که مسیو مولیتر رفت و اداره پست هم بجای خودش باقیماند و به عقیده بنده اداره پست هم یکی از ادارات خوب و منظم ایران است و خیلی هم خوب کار میکند و محتاج بتوضیح هم نیست عرض کنم که اداره گمرک هم تقریباً

يك چیزی اخیراً اتفاق افتاده است که مکرر شده است سابقاً از باجگیران برای بنده نوشته اند اخیراً هم از بوشهر نوشته اند يك مقداری پشم وارد کرده اند از خارجه و قبلاً از اداره گمرک پرسیده اند که این عشور چه قدر است گمرک بآنها گفته است بهیچوجه مالیات ندارد عشور ندارد تاجر هم حمل کرده است بعد ثانیاً حمل کرده است دوباره پرسیده است دوباره گفته اند عشور ندارد دفعه سوم پرسیده است سه باره گفته اند ندارد در هر سه فقره از اداره گمرک استفسار کرده و گمرک باو گفته مالیات ندارد حالا گمرک از او مطالبه مالیات میکند و مستند کرده است مطالبه خودش را بیکي از فقرات بیکي از نظامنامه‌های گمرکی این حاکی از چه است؟ اینجا باید این با واقعاً حق گمرکی را بدهد نسبت باین مال التجاره بساندهد؟ اگر باید بدهد پس معلوم میشود که مفتشین گمرک و رؤسای گمرک اینقدر بی اطلاع هستند که نسبت بیک مال التجاره با وجودیکه تاجر از آنها پرسیده است که آیا اینجنس مالیات دارد یا نه آنها هم از روی بی اطلاعی گفته اند نه و آن تاجر هم بهمان ترتیب جنسش را وارد کرده است بداخله و البته بهمان قیمتی که برایش وارد شده فروخته و عشور گمرکی هم نداده است یعنی عشور را دیگر روی قیمت مال التجاره خود نکشیده و بمنافع جزئی فروخته است عرض میشود که اگر واقعاً مالیات نداشته است پس مالیاتی که حالا مطالبه می‌کنند بی معنی است و روی هم رفته بالاخره تکلیف يك نفر تاجر چیست؟ فرض بفرمائید هفتصد تومان داده است پشم خریده است پنجاه تومان هم بابت حمل و نقلش داده است این هفتصد و پنجاه تومان بعد در گمرک هم باو گفته اند مالیات ندارد و او بهمان میزان هفتصد و پنجاه تومان رفته است و فروخته است حالا که وارد ایران شده و فروخته شده تازه از او بعد از مدتی مطالبه مالیات می‌کنند و میگویند مثلاً سی تومان یا چهل تومان گمرکش را باید بدهی در صورتیکه این جا بعقیده بنده گمرک بهیچوجه حق ندارد مالیات بگیرد

اگر که رئیس گمرک یا مفتش گمرک این اشتباه را کرده است باید خود او جریمه بدهد بگمرک بالاخره خطبی را که اداره گمرک می‌کند که تاجر نباید جریمه آن خطب را بدهد و این حاکی از يك بی نظمی است سابقاً هم در باجگیران همین اتفاق افتاده است يك مال التجاره را که از روسیه وارد کرده اند و مال التجاره دیگری که گفته اند عشور ندارد بعد از هشت ماه نه ماه از عین آن مال التجاره که مرخص کرده اند مطالبه مالیات کرده اند و چون تاجر نداده است آنها آن مال التجاره را توقیف کرده اند بنده راجع بهمین قسمت به اداره گمرک يك چیزی نوشتم يك جواب خیلی مضحکی داده است نوشته است بلی سابقاً ما خیال نمی‌کردیم که این مال التجاره گمرکی داشته باشد ولی بعد معلوم شد که مطابق فقره چندم از ماده فلان نظامنامه گمرکی باید ایشان مالیات بدهند خوب تاجر يك مال التجاره وارد کرده است و مطابق قیمتی که برایش وارد شده فروخته است حالا اگر چنانچه اداره گمرک اشتباه کرده است یا مفتش گمرک اشتباه کرده است این را نباید این بیچاره جرم و جریمه خطب و اشتباه اداره گمرک را بدهد اینها حاکی است که در اداره گمرک يك جریان بی نظمی رواج دارد بنابراین ما میتوانیم از این ملاحظاتی که هر روزه میبینیم در اداره گمرک هست اعتراف بکنیم که مستخدمین بلژیکی فعلی يك آتش دهن سوزی نیستند و حقیقه کار مهمی برای مملکت مانعکنند. یکی دیگر راجع به تنظیم این لایحه است که بنده میخواستم يك عرایض بکنم لایحه اساساً برای استخدام یازده نفر بلژیکی است بعد در این لایحه مثل آتش شل قلمکار شده است: خرج برگشتن مسیو دکر در اینجا آمده است خرج منزل مسیو دکر هم در اینجا آمده است عرض کنم که اضافه حقوق مسیو دکر هم در این جا آمده است بالاخره این چه لایحه است این لایحه برای استخدام یازده نفر بلژیکی که مدت استخدامشان سررفته تنظیم شده و در آنجا دیگر بمناسبت اینکه مال گمرک است و به مناسبت اینکه راجع با استخدام یازده نفر

بلژیکی است هر چیزی که مربوط به گمرک و بلژیکی و مربوط به رئیس گمرک بوده است در آنجا گنجاینده اند مسیود کرک مستخدم دولت ایران است مگر از وقت های زائش میرود در خزانه داری کار میکنند که مینویسند صد تومان با اضافه حقوق داده شود. این از همان وقتی که باید در اداره گمرک کار بکنند میرود در خزانه داری کار میکند یا اینکه کارهای خزانه داری سنگین تر از کارهای گمرکی بوده است مثلاً کارهای گمرکی بیست من بوده است و کارهای اداره خزانه داری بیست و پنج من و زرش بوده است و حالا از نقطه نظر پنج من اضافه و زرش صد تومان اضافه حقوق بهش میدهند؟ بالاخره این در روزی هشت ساعت باید کار بکنند میخواهد در اداره گمرک کار بکنند میخواهد در اداره خزانه داری کار بکنند عرض کنم راجع باضافه خرج منزل آقای تقی زاده فرمودند که چهار سال پیش کم بوده است خرج منزل کرایه منزل این خرج منزل که برای مسیود کرک معین شده پارسال معین شده برای اینکه تجدید استخدام ذکر کرد پارسال شد کرایه منزل هم برای آن معین شده است دیگر این اضافه خرج هیچ معنی ندارد بالاخره منزلی که پارسال هشتاد تومان بوده است کرایه اش حالا هم هشتاد تومان کرایه اش هست بنده حاضرم در هشتاد تومان خانه آبارتمانی برای مسیود کرک که هشت نفر فامیل هم داشته باشد تهیه کنم این بالاخره مثل نوک زدن به بودجه مملکتی است و حاکی از این است که در وزارت مالیه بک دقتهائی در کارها میشود. راجع به مخارج آقای تقی زاده یا میشوند میگویند تا وقتی که خواستیم با مسیود کرک کار داشته باشیم این دیگر اهمیتی ندارد برای اینکه بیست تومان در سال چیزی نیست دو بیست و چهار تومان میشود ولی میخواهیم بگوئیم برای چه آقای آنها باید یک (رزندتری) داشته باشد دولت ایران در مقابل مستخدمین خارجی خودش که نباید این قدر ضعف بخرج بدهد که اگر گفتند هشتاد تومان کرایه منزل بدهد فوراً بدهد اگر گفتند خرج سفر ما پانصد تومان بوده

و حالا باید یکصد و بیست و پنج پهلوی بشود بگویند بنی بالاخره خرج سفر از بلژیک چه قدر میشود؟ بالاخره با درجه اول هم ایشان بخواهند از طهران حرکت کنند تا برسد به بروکسل منتهاش سیصد تومان چهار صد تومان خرج دارد و ما پانصد تومان معین کردیم پانصد تومان را هم تازه بر داشته ایم و بهم زده ایم و کرده ایم صد پهلوی که نهصد تومان باشد اینها حاکی از این است که وزارت مالیه نسبت بمأمورین گمرک و مأمورین خودش یک ضعف فوق العاده دارد. راجع باین پولی که بانها میدهند یک قسمتش ریال و یک قسمتش قران رایج مملکت باید بهشان داده شود اینجا ایرادی شد جوابی هم برای این سؤال نشنیدیم فقط گفتند چون اینها میخواهند یک قسمت پولشان را بفرستند بخارج اسعار خارجه هم گیرشان نمی آید ان را ممکن است که دولت یک قرار و مداری با آنها به بندد که در سال بچه ترتیب بانها بدهد با آنها قرار بدهد که نصف پولشان را نقره بدهد و نصف آن را طلا بدهد ولی این معنی ندارد حالا بر فرض هم که میخواهید این کار را بکنید این نصف نیست دو خمسش را پول رایج بهش میدهند سه خمسش را اسعار خارجه بهش میدهند عرض کنم آقای تقی زاده مثل زدند که اگر یک کسی هزار و دو بیست تومان حقوقش باشد شصت تومان پول ایران بهش میدهند آنوقت صد لیره دیگر که شصت تومان نیست میشود نهصد تومان بنده نمیدانم از روی چه ملاکی این این تسعیر را میکنند به شش تومان؟ در صورتیکه الان نرخ رسمی لیره نه تومان است و این بدون اسم هزار و پانصد تومان میشود و از این جهت هم در ماده دور راجع به حقوق آنها نوشته شده است که مقدار قران و مقداری هم ریال داده شود یعنی اگر ریال را بقران فرض کنند این نصفش پول رایج مملکت میشود نصفش هم اسعار و پول طلا ولی در واقع که اینطور نیست و اگر ما مطابق تسعیر رسمی مملکت بخواهیم حساب بکنیم

بجای پنجاه هزار و خرده هفتاد و یک هزار تومان و چیزی مجموع حقوق آنها میشود یعنی بطور رسمی و بحسب ظاهر الان وزارت مالیه پنجاه و شش هزار و چهار و نه تومان پیشنهاد کرده است مجموع حقوق اینها را در صورتیکه مطابق تسعیر رسمی یعنی نه تومان تقریباً هفتاد و یک هزار و هفتصد و یک تومان و یکقران و خورده میشود این هم یک نقص بزرگی است که بعقیده بنده که در لایحه باید اصلاح بشود یک چیز دیگر هم هست که البته خیلی چیز جزئی است ولی میخواستم بحضرتعالی تذکره عرض کنم و آن این است که از بعضی از مستخدمین بلژیکی آقا در بنادر و سرحدات جنوب یک کارهای بکلی مخالف قانون دیده میشود مثلاً چند وقت پیش از این رئیس اداره گمرک بوشهر یک نفر از مستخدمین را برده است توی منزل خودش بیست و چهار ساعت حبس کرده است نه غذا بهش داده است و نه تخت خواب داده البته نباید بخارجی ها اجازه داد که برخلاف قوانین مملکت یک همچو کارهایی در این جا بکنند (صحیح است) رئیس - آقای فهیمی.

فهیمی - چند مطلب در اینجا مذاکره شد که بنده نظر بسوابق اطلاعاتی که دارم ناچارم بعرض مجلس برسانم آقایان همه در ضمن فرمایشات شان تصدیق فرمودند که بلژیکی ها در مدتی که کار کرده اند اداره گمرک را خیلی خوب و منظم نگاه داشته اند و تا بحال مثل یکی از ادارات منظم اروپائی آنجا راه برده اند ولی سعی نداشته اند در اینکه مستخدمین ایرانی را تربیت کنند. این جای یک قدری تصدیق بلا تصور فرمودند زیرا همانطور که آقای وزیر مالیه فرمودند در ابتدای امر عده مستخدمین بلژیکی در گمرکات تنها بدون اینکه بکار دیگری متصدی باشند از چهل نفر هم متجاوز بود صورت آنها را هم با رسم اگر آقایان خواسته باشند بنده دارم و خدمتشان ارائه میدهم این عده آمده است حالا و رسیده است به ۱۱ نفر و عده مأمورین گمرک ما فعلاً در مرکز و سرحدات متجاوز

از دو هزار نفر هستند اداری و غیر اداری ملاحظه فرمائید یک اداره مهم دولتی که متجاوز از دو هزار نفر مستخدم داخل کار دارد یازده نفر آنها بلژیکی باشد باقی دیگرش چه می کنند؟ اگر ما فرض کنیم که آنها هیچ مستخدمی برای اداره کردن کار تهیه نکرده اند پس ما آن دو هزار نفر را یک پول وقت و مجانی و بلاعوض میدهیم و فقط این یازده نفرند که کار میکنند در صورتیکه این طور نیست در آذربایجان یا خراسان در مراکز مهمه فقط یک نفر مأمور دارند و باقی تمام سرحدات دست مستخدمین ایرانی است در صورتیکه قبل از بهمن در حدود باجگیران و خوی و سلماس و در خیل از نقاط سرحدی همیشه مأمورین بلژیکی بوده اند حالا اینها را برداشته اند و الان مأمورین ایرانی همان کارها را می کنند نهایت عرض کردم در مراکز مهمه یک نفر مأمور بلژیکی دارند برای اینکه کار آنها را تمرکز بدهد در آن حوزه و هنوز زود است که بکلی دست آنها کوتاه بشود و همه را بدهند بدست مأمورین ایرانی. این یک معایبی دارد که خود آقایان شاید بهتر بدانند و تصدیق فرمایند که نمیشود باین زودی صرف نظر کرد از آنها. در یک مواقعی پیش آمده است که مستخدمین ایرانی همیشه فرار کرده اند و مستخدمین بلژیکی ایستاده اند و حتی تا پای کشته شدن هم ایستاده اند و حتی کشته هم شده اند در سرکار و این را نمیشود هیچوقت فراموش کرد و زحمات اشخاص را قدردانی نکرد مخصوصاً در چند سال قبل در آذربایجان آنوقت مسیو مرنارد هم بود یک ماموری داشتند مسیو دومز نام که این را در سرحدات دبیبل گذاشته بودند و باشاهسون ها مقابل شده بود تلگراف کرد که مأمورین ایرانی هیچکدام جلو نمیروند - مسیو مرنارد جواب داد که شما چرا نمیروید؟ این بیچاره رفت و کشته هم شد یعنی گفت برای انجام وظیفه من میروم رفت و بدست شاهسونها کشته هم شد. در همین جنوب که آقای دشتی فرمودند سه نفر از مأمورین بلژیکی گمرک دوقر مرد و یک نفر زن کشته شدند برای خاطر اشخاصیکه آنجا مرتکب

قاچاق شده بودند و از حمایتی از برای دولت ایجاد میکردند مسیو کستان بود و زانش و یک نفر بلژیکی دیگر پس اینها در موقع خودش برای انجام وظیفه حتی از کشته شدن هم باک نداشتند و وظیفه خودشان را خیلی خوب انجام داده اند البته در این ضمن یک اشخاص بدی هم بوده اند بنده عرض نمیکم که نوع بلژیکی ها اشخاص خوبی هستند خیر اشخاص بدی هم در بین شان بوده است. لکن اینکه گفته می شود که اینها زحمت نکشیده اند و مستخدم تربیت نکرده اند بنده دور از انصاف میدانم الا آن هم در غالب از ادارات ما اگر دقت بفرمائید از مستخدمین سابق گمرک هستند که آنها را بلژیکی ها تربیت کرده اند خیلی هم قابل هستند و مخصوصاً بهتر از سایرین هم کار میکنند. حالا این عده را که امروز وزارت مالیه پیشنهاد استخدام شان را کرده است یازده نفر هستند بطور کلی بجای این ۱۱ نفر که فعلاً موجود هستند یا از خود آنها تجدید کنند یا عده را جدیداً انتخاب و استخدام کنند این بسته است بنظر خودشان شاید در ضمن هم مقتضی دیدند که یکی دو نفر را هم کم بکنند. يك اشاره فرمودید که در جنوب قاچاق زیاد شده است یا بعد گمرک مطالبه کرده اند بنده می خواهم عرض کنم که اداره گمرک مکلف باطاعت و اجرای قوانین و نظاماتی است که مربوط باو است اگر امروز يك قانونی بگذرد که از فلان نوع مال التجاره هیچ عوارض گمرکی گرفته نشود اداره گمرک نخواهد گرفت و حق ندارد يك شاهی بگیرد از آنها. اداره گمرکات در نظامات قانونی مقید است که هر وقت در يك امری اشتباهی کند تا شش ماه بعدش می تواند آن را مطالبه کند این در نظام نامه قانونی باو دستور داده شده است حالا هر وقت دولت این را اصلاح کرد و گفت حق ندارید بعدها چیزی بگیرید البته او هم حق ندارد بگیرد اما نا وقتی دولت این حق را باو داده است او هم لابد است که عمل بکند و بحثی باو نیست که چرا مطابق دستور و قانونی که در دستش است عمل کرده است. راجع بخرج سفر و اینها می خواهم تذکری به آقای دشتی

عرض کنم يك قانونی در سه چهار سال پیش گذشته است که در آن جارج سفر مأمورین را معین کرده اند که اگر از راه شمال بروند صد لیره و اگر از راه جنوب بروند ۱۲۵ لیره بگیرند این يك چیز تازه نیست که حالا معین کرده باشند قانونی است که از سابق هم بوده و معمول هم بوده است و داده شده است اما راجع به تادیه لیره و این هم معمول تمام دنیا است مستخدمینی هم که فعلاً بتازگی دولت استخدام میکند هیچکدام از اینها به پول فعلی ایران استخدام نمی شوند یا بادلار است یا با پولی طلا و این منحصراً بمملکت مانیست هر مملکتی که پولش يك نزلتی پیدا می کند سایر ممالک در معاملات شان با آنها همیشه میگردند يك واحد ثابتی را قرار میدهند ولو گندم باشد یا باطلای شمش معامله میکنند. البته میخواهند که يك پول ثابتی در دست داشته باشد و با پول لاستیکی معامله نمی کنند ولی این اشخاص چون از سابق اینجا بوده اند دولت با آنها اینطور معامله کرده است که نصف پول رایج بگیرند و نصف آنرا ریال طلا داشته باشند نامطمئن باشند که پولی که می ماند برای ذخیره و برای مراجعت شان پولی نباشد که دچار زحمت باشد این هم يك قاعده کلی است و خرج سفر شان از روی این ترتیب منظور شده است حقوقشان هم از روی این اصل با آنها قرار گذاشته شده است. راجع بکرایه منزل هم در این جا چیز فوق العاده ذکر نکرده است خودتان هم تصدیق میفرمائید که از بار سال تا حالا چقدر کرایه منزل تفاوت کرده است آخر خود ما هم کرایه خانه میدهم خانه اجاره میکنیم میدانیم که کرایه خانه تفاوت کرده است. دولت باین مستخدمین مسیو دکر کر امر میکند که شما خزانه داری را هم رسیدگی کنید و کار آن جا را هم اداره کنید او هم اطاعت کرده و علاوه بر این کارش بکار خزانه داری هم میرسد و خدماتی را هم که در اداره خزانه داری کرده است خیلی قابل تقدیر است این شخص را بعد از آن دکر سویسی که رئیس خزانه بود مسیو والدر که از این جارفت و يك کار اسفناکی در خزانه داری کرد که غالب و جوه و وظایف و قواعد و

انحصار و غیره را خرج کرده بود بدون هیچ مطالعه ولی از وقتی که مسیو دکر کر رئیس خزانه داری شده است با موافقت و همراهی که با او شده است این قروض را داده است و همه حسابها را روشن کرده است و همه را تصفیه کرده است یعنی قروض گذشته را داده و وجوهی که از انحصار و اینها برداشت کرده بودند هم را بجای خود گذارده است و يك محاسبه خیلی روشنی برای عایدات و مخارج درست کرده است پس زحمتی کشیده است و از اینکه ماهی صد تومان باو داده شود این يك چیز فوق العاده نیست که اشکال شود. اگر آقایان نظری دارند خوب است در باب یکتفری که برای معلمی آمده است و برای يك کار مختصری يك مبلغ کزافی تقاضا دارد اظهار عقیده بفرمایند که چرا مبلغ کزافی اضافه خرج میدهم ولی برای يك مستخدمی که چند سال است خدمت میکند اگر بخواهیم برای این کار اضافه يك چیزی منظور کنیم اهمیتی ندارد والا آن شاید متجاوز از بیست سال است این آدم در ایران خدمت میکند و خدمات خوبی هم کرده است و ماهی صد تومان باو اضافه دادن يك چیز فوق العاده نیست و بطور کلی عرض میکنم اشخاصیکه خدماتی کرده اند در گذشته خدمات آنها را باید قدر دانست بجهت اینکه اینها که نبعه ایران نیستند نبعه يك دولت خارجی هستند آمده اند و این جا برای ما خدمت میکنند البته ما هم باید از خدمات آنها قدر دانی کنیم و از آنها نمانیم که خدمت نمی کنند البته باید تفرق کنیم مساعدت هم نمی کنیم. برای اینکه ما حالا نامدنهائی یا برای کار اداری یا غیر اداری محتاج هستیم با استخدام اشخاص خارجی.

عده از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد آقای دشتی قرائت میشود:

بنده پیشنهاد می کنم ماده اول اینطور اصلاح شود: وزارت مالیه مجاز است بجای یازده نفر مستخدم بلژیکی که در سال ۱۳۱۰ کنترات شان منقضی میشود عده از بلژیک که بیش از یازده نفر نباشند برای اداره گمرک الی آخر.

دشتی - فرق این پیشنهاد با لایحه دولت این است که دولت ملزم نیست حتماً یازده نفر را استخدام کند آقای وزیر مالیه هم خودشان در ضمن توضیحات شان همین طور تصریح کردند این بود که بنده پیشنهاد کردم عده از بلژیکی ها که بیش از یازده نفر نباشند و از این عده تجاوز نکند برای گمرک استخدام کنند و این را بطوریکه خودشان گفتند ممکن است قبول کنند

وزیر مالیه - بلی همین طور است. مقصود همین است بنده هم مخالفتی ندارم

رئیس - نظر آقای مخبر کمسیون چیست؟

مخبر کمسیون بودجه (دکتر طاهری) - قبول می کنم

رئیس - رأی میگیریم بماده اول.....

اعتبار - اجازه می فرمائید این ماده اشکال دارد.....

رئیس - بفرمائید

اعتبار - عرض کنم که در پیشنهاد آقای دشتی نوشته

است که یازده نفر از بلژیک استخدام کنند جدیداً و حال آنکه یک عده اینجا هستند و فعلاً نظر دولت اینست که این عده را استخدام کنند...

دشتی - بنده بلژیکی گفتم.

اعتبار - در پیشنهاد از بلژیک است یک مرتبه دیگر

قرائت شود

رئیس - قرائت میشود:

بنده پیشنهاد میکنم ماده اینطور اصلاح شود: وزارت مالیه مجاز است بجای یازده نفر مستخدمین بلژیکی که در سال ۱۳۱۰ کنتراتشان منقضی میشود عده از بلژیک که روحی - از را بزنید و بلژیکی بکنید عبارت درست میشود.

دشتی - بلی عده بلژیکی بکنید.

رئیس - پیشنهاد ایشان يك بار دیگر با این اصلاح

که اظهار کردند قرائت میشود:

بنده میکنم ماده اول اینطور اصلاح بشود: وزارت مالیه مجاز است بجای یازده نفر مستخدمین بلژیکی که در سال ۱۳۱۰ کنتراتشان منقضی میشود عده بلژیکی که بیش

از بازده نفر نباشند برای اداره گمرک الی آخر
عده از نمایندگان - صحیح است
رئیس - موافقین با ماده اول با اصلاح پیشنهادی آقای
دشتی که قبول کردند قیام فرمایند
(اکثر قیام کردند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود
ماده دوم - حقوق مستخدمین مزبور نباید رویهمرفته
سالیانه از بیست و هشت هزار و چهارصد و بیست و پنج
تومان (۲۸۴۲۵۰ قران) و نود و چهار هزار و هفتصد
و چهل و هشت ریال تجاوز نماید
رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - بنظر بنده اینجا يك اشکالی هست و آن اینست
که مجلس کنترات مستخدمین خارجی را بمدت و ملیت
و حقوقش رأی میدهد ولی اینجا معلوم نیست که بمستخدم
چقدر حقوق داده میشود در آن کنترات اولی شان هم که
گذشت همین اشکال بود و بالاخره يك حد اقلی منظور
شد اینجا چهار هزار تومان نباید تجاوز کند بنده لازم
میدانم که این حد اقل را ما در اینجا ذکر کنیم که
آن اشکالی که هست مرتفع شود
بعضی از نمایندگان - حد اقل نه لقا حد اکثر.

رئیس - آقای طباطبائی دیبا
طباطبائی دیبا - بنده این اعتراض آقای اعتبار
را نفهمیدم و کاملاً ملتفت نشدم گمان میکنم
وارد نباشد چون فرمودند حد اقل گویا مقصود ایشان حد
اکثر بود که حد اکثر باید نوشته شود نه حد اقل
(صحیح است)

اعتبار - بلی اشتباه شد. حد اکثر باید معلوم شود
مخبر - بعقیده بنده این ایراد وارد نیست برای
اینکه ما باید باین عده يك حقوقی بدهیم حالا از این
عده بیکی کمتر و بیکی بیشتر بخواهیم بدهیم این مانعی ندارد
بهر حال جمعی از این مبلغی که ما الان در این جا رأی می دهیم
نباید تجاوز کند و چون مبلغ کل معین است است گمان
می کنم مانعی ندارد دیگر نه حد اقلش لازم است و نه
حد اکثرش.

نیست. آخر این چیست؟ اگر خیلی دولت این اضافه را
واجب و لازم میدانند که بدهد خوب بود این رالیحه
جدا گانه و با استقلالی می کرد و بمجلس می آورد که چون
این خدماتی کرده و آن خدمات را هم در اول لایحه
می نوشتند و صد تومان در آنجا برای او اضافه حقوق
بخواهند و الا در این جا یعنی راجع بکنترات بازده نفر
مستخدم بلژیکی موردی ندارد و لایحه برای کنترات تنظیم
شده است نه برای اضافه حقوق چیز عجیبی است علاوه
بر این ایشان چه کرده اند که ما بایشان صد تومان اضافه
بدهیم خوبست در این موضوع يك توضیحی بدهند تاما هم
بفهمیم و اگر واقعا خدمتی کرده است خوب ما هم همراهی
کنیم.

وزیر مالیه - بنده اگر مطالب دیگری هم راجع
باین قسمت داشتم اگر موجب تصدیق خاطر آقایان نبود
در این لایحه قید می کردم ولی این را آقایان در نظر دارند
که ما خیلی لوائح داشتیم که مناسبت های خیلی در تر از
این مسائلی داشت و تصویب هم شده است و این جا هم
در مقام انصاف باید گفت که آیاروا بود که ما برای بیست
تومان کرایه خانه يك لایحه بیاوریم در کیسیون و آن جا
شور کنیم یا برای اینکه جبرانی از خدماتش بکنیم و
بواسطه تقلیل قیمت نرخ و اینها يك لایحه مستقی برای
اینکار بیاوریم این استخدام بلژیکی ها است دوازده نفر بودند
یازده نفر موعدا کنتراتشان منقضی شده است جدیداً استخدام
میشوند آن يك نفر دیگر منقضی نشده است و دو سال مانده
است و اگر امروز کنترات او تجدید می شد همین صد تومان
و دو بیست لیره اضافه می خواست. ولی این همیشه در این باب
البته رضایت خاطر نداشته و ناراضی بوده است و اینکه
فرموده بد آ یا صد تومان ارزش دارد که ما به او اضافه بدهیم
باید عرض بکنم که خیلی خیلی بیشتر از صد تومان ارزش دارد
واقعا در این مورد که مسیو دکر کر خزانه داری را بطور موقت
قبول کرده است مقدار زیادی از وقتش را برخلاف آنچه که
گفته شد که روزی ۷ ساعت با ۸ ساعت کار میکنند يك

زحمت خیلی زیادی دارد بی اندازه کار میکند همانطور
که آقای فهیمی توضیح دادند این شخص خیلی در خزانه
زحمت کشیده و امور آن چارا مرتب کرده است حتی شیها
هم کار کرده اند چندین ماه شها هم نشسته اند و کار
کرده اند در صورتیکه هیچ تکلیفی نداشته اند شما او را
برای گمرک استخدام کردید و او اینجا این خدمات را
هم علاوه بر آن کرده است و لازم بود که جبرانهای دیگری
از او بکنیم و او هم رضایت ما را در مقابل جلب کرده و
خدمت کرده است بنابراین این صد تومانی که شاید تا
شش ماه یا چهار ماه دیگر باو داده شود چون خزانه داری
جدیداً میخواهیم بیاوریم لایحه او هم تقدیم می شود
خودش هم نمی خواهد این کار را این اشکال ارزش
ندارد که يك لایحه دیگری هم برای آن جدا بیاوریم
و داخل کردن این موضوع در این لایحه مورد ندارد این
مذاکرات بعقیده بنده ارزش ندارد که اوقات آقایان را
مشغول کنیم يك لایحه مستقی برای اینکه سه ماهه صد
تومان یا دو سال ماهی بیست تومان باین آدم کرایه خانه
بدهیم بیش از این که چیزی نمیدهیم و باین خدماتی هم
که کرده است این مبلغ قلیل خیلی ارزش دارد.

رئیس - آقایانی که باماده پنجم موافقت قیام فرمایند
(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده ششم قرائت میشود:
ماده ۶ - مخارج معاودت مسیو دکر کر که مطابق
کنترات فعلی بانصد تومان است طبق قانون ۲۴ خرداد
۱۳۰۴ و بشرح ذیل اصلاح و پرداخت خواهد شد. هر گاه
مشارالیه از یکی از بنادر خلیج فارس یا بحرمره یا زاهدان
یا سرحد کرمانشاهان مراجعت نماید معادل يك صد و
بیست و پنج پهلوی و اگر از یکی از بنادر بحر خزر یا
سرحد شمال ایران مراجعت نماید مبلغ يك صد پهلوی
ولی مشارالیه حق مطالبه آنرا نخواهد داشت مگر در
صورتیکه در انقضای کنترات بالقطع از ایران خارج شود.
رئیس - آقایانیکه باماده ششم موافقت قیام فرمایند
(عده زیادی قیام کردند)

رئیس - تصویب شد. یکی دوفتر از آقایان پیشنهاد میکنند که ما قبل از اینکه رأی بکلیات و ماده هفتم بگیریم جلسه را ختم کنیم که در این قضیه يك مطالعه شده باشد (صحیح است). آقای دیا هستند و چند نفر از آقایان. بنابر این اگر موافقت میفرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) [۴ - تقدیم يك فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه] وزیر مالیه - چون آقایان معلوم شد خسته شده اند (دستی - نه خیر ما خسته نشدیم) و میخواهند تشریف ببرند بنده هم نمیخواهم اوقات شان را زیاد مشغول کنم. لایحه ایست تقدیم میکنم بمجلس مقدس و مربوط بهمین

مواد کمتر است هم هست یعنی برای استخدام خزانه داری کل جدید سه نفر هم برای مالیه است که آقایان ملاحظه بفرمائید (لایحه را تقدیم مقام ریاست نمودند). رئیس - آقای وزیر عدلیه که کاری ندارند؟ وزیر عدلیه - نه خیر عرضی ندارم. [۵ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه] رئیس - جلسه آتی پنجشنبه پس فردا سی ۴۱ اردی بهشت سه ساعت قبل از ظهر و دستور بقیه این لایحه و لایحه که جدیداً دادند. (مجلس مقارن ظهر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی - دادگر